

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS) W CYKLU KSZTAŁCENIA 2014-2016

Jednostka Organizacyjna:		Zakład Metodyki Wychowania Fizycznego		Kierunek:		Fizjoterapia		
Rodzaj studiów i profil (I stopień/II stopień, ogólnoakademicki/praktyczny):			II stopień, ogólnoakademicki i praktyczny	Kod przedmiotu:		FIISNmo02		
Nazwa przedmiotu:			<i>Pedagogika specjalna i socjologia niepełnosprawności</i>					
Tryb studiów		Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS	Typ przedmiotu	Język wykładowy
<i>stacjonarne</i>		I	II	<i>wyklady</i>	15	2	obligatoryjny	j. polski
				<i>ćwiczenia</i>	15			
Nauczyciel(-e) odpowiedzialny(-i) za przedmiot:			dr Paweł Drobnik, dr Jakub Godziniec					
e-mail:			pdrobnik@awf.gda.pl					
Wymagania wstępne:								
Znajomość podstaw wiedzy z zakresu: pedagogiki, socjologii oraz psychologii.								
Cele przedmiotu:								
Wyposażenie studentów fizjoterapii w podstawową wiedzę pedagogiczną dotyczącą pracy pedagogicznej z osobami niepełnosprawnymi. Kształtowanie postawy szacunku i wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych.								
Opis efektów kształcenia dla przedmiotu oraz ich powiązanie z efektami kształcenia dla kierunku:								
<i>WIEDZA</i>								
W1	Student zna działy pedagogiki specjalnej, zakresy działania pedagogiki specjalnej, cele i funkcje pedagogiki specjalnej, podstawowe pojęcia używane w pedagogice specjalnej. Student zna metodę ruchu rozwijającego V. Sherborne. Zna zasady i działania pedagogiczne w pedagogice specjalnej. Student wie, jak rozmawiać						K_W04	

	z osobą niepełnosprawną i jej rodziną.	
W2	Zna i rozumie podstawowe zjawiska i procesy społeczne oraz mechanizmy zachowań jednostki w sytuacjach społecznych. Ma świadomość konieczności wprowadzenia jasnych zasad (współpracy, etycznych) obowiązujących w pracy z pacjentem i jego rodziną.	K_W17
W3	Zna i rozumie podstawowe socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby.	K_W13
UMIĘJĘTNOŚCI		
U1	Student prowadzi fragment zajęć rewalidacyjnych w oparciu o MRR.	K_U08
U2	Student przygotowuje scenariusz zajęć z grupą dysfunkcyjną.	K_U09
U3	Student wykorzystuje wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w pracy z pacjentem niepełnosprawnym.	K_U25
KOMPETENCJE		
K1	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do osób niepełnosprawnych.	K_K11
K2	Okazuje postawę akceptacji wobec pacjentów zróżnicowanych pod względem kulturowym, religijnym oraz społecznym.	K_K03
K3	Potrafi nawiązywać właściwe relacje z pacjentem, jego rodziną i otoczeniem społecznym.	K_K04
KRYTERIA I METODY OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA -:PODSTAWOWE KRYTERIA		
<p>U1-U3, K1-K3 - przygotowanie i prowadzenie fragmentu zajęć rewalidacyjnych dla dowolnej grupy dysfunkcyjnej - ocena eksperta składa się ze zgodności ze standardem, innowacyjności, przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz poprawności merytorycznej. W1-W3 - kolokwium sprawdzające wiedzę studentów - kryterium wynikowe – na ocenę pozytywną trzeba udzielić 50% poprawnych odpowiedzi (zgodnie z kluczem i użyciem słów kluczy). Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone wyżej wymienione działania pracy studenta.</p> <p>W1-W3 - egzamin z wiadomości zdobytych na wykładach i ćwiczeniach w formie testu mieszanego, czyli jednokrotnego wyboru i/lub uzupełnień kryterium wynikowe, zaliczenie otrzymają studenci, którzy udzielą 50% poprawnych odpowiedzi (zgodnie z kluczem i użyciem słów kluczy).</p>		
Aby uzyskać zaliczenie przedmiotu na ocenę dostateczną student musi osiągnąć wszystkie wymienione przedmiotowe efekty kształcenia.		

Metody i formy realizacji przedmiotu:

Wykłady z wykorzystaniem sprzętu audiowizualnego.

Ćwiczenia: zajęcia o charakterze warsztatowym, praca indywidualna, w parach i zespołach kilkuosobowych, zajęcia praktyczne na sali gimnastycznej

Treści kształcenia: Wykłady i ćwiczenia

Wykłady:

W1. Zagadnienia organizacyjne i podstawy pedagogiki specjalnej. Podstawowe pojęcia i działy. Maria Grzegorzewska- twórczyni pedagogiki specjalnej.

W2. Cele i zadania pedagogiki specjalnej. Kształcenie specjalne w Polsce.

W3. Związki fizjoterapii z pedagogiką i wychowaniem fizycznym.

W4. Społeczne i pedagogiczne mechanizmy kształtowania motywacji i postaw pacjenta. Korektura, kompensacja, usprawnianie, aktywizowanie pacjenta a metody oddziaływania wychowawczego.

W5. Psychopedagogiczne uwarunkowania skuteczności pracy fizjoterapeuty. Metody poznania pacjenta, komunikacji. Uwarunkowania procesu rehabilitacji.

W6-7. Zdrowie oraz choroba w ujęciu socjologicznym.

W8. Mity i stereotypy osób niepełnosprawnych funkcjonujące w społeczeństwie jako podstawa do stygmatyzacji. Teoria H. Beckera i E. Goffmana

W9. Proces socjalizacji oraz przejmowanie roli chorego. Teoria T. Parsonsa

W10-11. Savoir – vivre w odniesieniu do osób niepełnosprawnych

W12-13. Analiza postaw społecznych i percepcja osób niepełnosprawnych na podstawie badań – GUS, CBOS, BAEL

W 14-15. Zatrudnienie i niepełnosprawność – bariery i wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością

Ćwiczenia:

1. Wybrane zagadnienia z oligofrenopedagogiki. Klasyfikacja niepełnosprawności intelektualnej wg Davida Wechslera. Etiologia niepełnosprawności.

2. Charakterystyka niepełnosprawności intelektualnej.

3. Rola aktywności fizycznej w rewalidacji osób z niepełnosprawnością indywidualną. Zasady dydaktyczne i metody pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną.

4. Metoda ruchu rozwijającego V. Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju psychoruchowego dziecka.

5. Wybrane zagadnienia z tyflopädagogiki. Etiologia i klasyfikacja niewidomych w zależności od stopnia uszkodzenia ostrości wzroku i krótka charakterystyka.

6. Wybrane zagadnienia z surdopedagogiki. Etiologia głuchoty. Kryteria klasyfikacji głuchoty. Specyfika procesów poznawczych i emocjonalnych. Kształtowanie mowy dziecka głuchego na zajęciach rewalidacyjnych.

7-8. Osoba z niepełnosprawnością w rodzinie. Postawy rodzicielskie a efektywność pracy fizjoterapeuty. Problemy rehabilitacji pacjenta w domu rodzinnym. Formy i metody współpracy fizjoterapeuty z rodziną.

9-10. Kształtowanie środowiska społecznego jako jeden z warunków efektywności pracy z pacjentem. Typologia postaw społeczeństwa wobec osób z niepełnosprawnością. Uwarunkowania i mechanizmy kształtowania się tych postaw. Metody oddziaływania prowadzące do zmiany postaw. Problem barier architektonicznych.

11-15. Zajęcia ruchowe w grupach dysfunkcyjnych i integracyjnych (treści, metody, formy i środki dydaktyczne). Bezpieczeństwo zajęć w grupach dysfunkcyjnych i integracyjnych.

Forma zaliczenia:

Ćwiczenia:-zaliczenie na ocenę

Wykład – egzamin

Literatura:*Podstawowa:*

1. Barnes C., Mercer G.; *Niepełnosprawność*. Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2008
2. Bedyńska S., Rycielski.; *Kim jestem? Przeciwdziałanie stereotypizacji i stygmatyzacji osób z ograniczeniem sprawności*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2010
3. Biniakiewicz B., Koprowiak E. Przewodnik do ćwiczeń z pedagogiki ogólnej i specjalnej. AWF w Poznaniu Skrypty Nr 136 1999
4. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnyska M.; *Metoda Veroniki Sherborne w terapii wspomaganie rozwoju dziecka*. WSiP 1992.
5. Cendrowski Z., *Przewodźcie innym*, Warszawa, Agencja Promo-Lider, 2001
6. Ciechaniewicz W. [red.], *Pedagogika*. Wyd. 2. Warszawa, 2008
7. Dykcik W. (2005), *Pedagogika specjalna*, Poznań.
8. Giddens A.; *Socjologia*. PWN, Warszawa 2004
9. Pałak Z., Bujnowska A., Pawlak A., *Aktualne problemy edukacji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych w biegu życia*, Lublin, 2010.
10. Sękowska Z., *Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej*, Warszawa, 2001
11. Tobiasz-Adamczyk B., *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*. Wydawnictwo UJ, Kraków 2000
12. *Jak zachować się wobec osoby niepełnosprawnej, czyli krótka lekcja savoir-vivre*, Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008.

Uzupełniająca:

1. Karaskova V., *Ćwiczymy w domu. Ja i moje niepełnosprawne dziecko*, Wyd. GWP, Gdańsk, 2007
2. Karaskova V., *Zabawy ruchowe dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych*, Gdańsk, Wyd. GWP, 2007
3. Woynarowska B., *Edukacja zdrowotna*, Warszawa, 2007
4. Wyczesany J. *Pedagogika upośledzonych umysłowo. Wybrane zagadnienia*. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 1999.

Bilans punktów ECTS (1 pkt ECTS – 25-30 godz. pracy studenta):

<i>Aktywność</i>	<i>Obciążenie studenta</i>
Udział w wykładach	godz. 10
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	godz. 20
Udział w ćwiczeniach	godz. 10
Przygotowanie się do ćwiczeń	godz. 15
Konsultacje	godz. 5
....	godz.
....	godz.
Całkowite obciążenie pracą studenta	godz.60
Punkty ECTS za przedmiot	ECTS 2

Opracował: dr Paweł Drobnik

